

Svar på spørsmål fra Arne Bergsvåg, Fylkesutvalget 30. januar 2018

Våren 2018 skal Stortinget behandle forslag om Norges tilslutning til EUs energibyrå ACER via overvåkningsorganet ESA. ACER har som formål å lage et felles europeisk nett for både gass og strøm der nasjonale hensyn ikke skal tas. Mens dagens samarbeid er **rådgivende**, skal ACER fatte **bindende** flertallsvedtak. Dermed vil tilslutning til energiunionen flytte makt og beslutningsmyndighet over norsk kraft ut av landet. Konkret foreslås at ACER skal bestemme reglene for når strømmen skal flyte den ene eller andre veien gjennom eksportkablene. De vil også bestemme hvem som skal betale ved uenighet, og det er uklart om Norge kan stanse eksportkabler ut fra nasjonale hensyn.

Regjeringen legger opp til at myndighetsavgivelsen til EU skal kunne avgjøres av Stortinget med alminnelig flertall, med den begrunnelse at avgivelsen er «ikke inngripende». Det er ennå ikke klart hva stortingsflertallet vil ende ned på.

Problemstillingene rundt ACER er vanskelige både fordi det omhandler avgivelse av suverenitet, og fordi mye av regelverket som kommer ikke er klart.

Når det gjelder det første spørsmålet fra Bergsvåg, er det helt klart at norsk kraft skal brukes til å utvikle Norge. Det har vi også gjort helt siden Sam Eyde og Hydro brukte norsk vannkraft til å produsere kunstgjødsel. Rein og billig vannkraft var en viktig årsak til at Norge ble en industrinasjon. Behovet for å sikre rammevilkårene for industrien er derfor svært viktig. Samtidig har Norge pr i dag kraftoverskudd, og vi har stort potensial til å produsere mer. Eneste måte denne verdiskapingen kan realiseres på er at det er et behov for denne kraften innlands, eller at den eksporteres. Siden vi har et potensiale som langt overstiger innlands behov, er vi avhengig av eksportmuligheter.

Saken blir da at ved å ha kabler til utlandet risikerer vi høyere priser og dårligere rammevilkår for kraftforedlende industri, men uten disse kablene vil det være vanskeligere å realisere ny industri innen fornybar energi.

Det er all mulig grunn til å frykte at Norge vil importere en europeisk strømpris og miste vår viktigste konkurransefordel, rimelig og rein energi. Det er ikke tvil om at det å gi fra oss den regulatoriske myndighet og styringsmyndighet som i dag ligger hos NVE og Statnett vil være en svært usikker retning for norsk energipolitikk. Dette er synspunkter jeg gjerne overbringer Regjering og Storting.